

**R. P. Martini De Esparza Artieda, Navarri, Theologi Societ.
lesv, Cvrsvs Theologicvs**

iln decem Libros, & duos Tomos distributus, Ivxta Methodvm, Qva In
Scholis Societatis Iesv communiter traditur annis quaternis

Continens Secvndam Secvndæ, & Tertiam Partem D. Thomæ

Esparza Arteida, Martin de
Lugduni, 1666

XXXI. Vtrum alij defectus connaturales humanitati, præter peccatum, &
peccabilitatem, assumpti fuerint à Christo Domino?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94839](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94839)

ipsam non decet, inducendumque, quod decet ex quavis suppositione, seu præfenti, seu futura; quam ad omnia tempora physicam præfentialitatem indiuifam propriæ dignitatis nulla habet forma purè creata.

Q V Æ S T I O XXXI.

Vtrum alij defectus connaturales humanitati, præter peccatum & peccabilitatem, assumpti fuerint à Christo Domino?

Videtur nullos omnino defectus in Christo fuisse, aut esse potuisse. 1. Quia cui inest omnis perfectio, nulla potest simul inesse imperfectio, Christo autem inest omnis perfectio; siquidem inest plenitudo diuinitatis continens in se omnem perfectionem; inest verò vnita immediatè tam corpori, quam animæ. Ergò nec in corpore, nec in anima Christi vlla fuit, aut esse potuit imperfectio. Ergò nec vllus defectus.

2. Quilibet defectus perfectionis vnique inesse possibilis est aliqua pars miseræ contradicens plenitudini felicitatis, ac beatitudinis, quæ videlicet est *status omnium bonorum aggregatione perfectus*. In Christo autem fuit plenitudo beatitudinis, quia in ipso fuit plenitudo gratiæ, vt habetur Ioan. 1. Atque beatitudo, quæ est ipsa vita æterna, est gratia Dei, vt docetur ab Apostolo.

3. Defectus corporis, & maxime animi, vt mors, dolores, tristitia, & similes, omnes proficiscuntur ex peccato originali. Quia Deus in initio hominem fecit rectum hoc est, expertem omnis defectus. In Christo autem nec fuit, nec esse potuit peccatum originale, vt dictum est. Atque remota causâ remouentur effectus ex ea manantes. Ergò in Christo nullus fuit, nec esse potuit defectus, aut corporis, aut animæ.

4. Nullus fuit defectus in Christo ex parte animæ, quia omnis perfectio propriæ animæ, atque idè, & omnis defectus proprius eiusdem, pertinent ad intellectum, & voluntatem. Christus autem quoad voluntatem fuit *plenus gratia*, & quoad intellectum *plenus veritatis*, ex 1. Ioannis. Ergò quoad neutram potentiam fuit in Christo vlla vacuitas, vllusue defectus perfectionis. Existente autem plenitudine perfectionis absque vllò defectu ex parte animæ, nullus potest esse defectus in corpore. Quia ex perfecta animæ constitutione descendit in corpus exclusio omnis defectus tendentis ad corruptionem, & mortem; Nam vt habetur ex Augustino ad Dioscorum ep. 56. ante medium: *Tam potenti naturâ Deus fecit animam, vt ex eius plenissima beatitudine, &c. redundet in inferiorem naturam, quod est corpus, &c. plenitudo sanitatis, idest, incorruptionis vigor*. Ergò nec ex parte animæ, nec ex parte corporis vllus potuit esse defectus in Christo.

Artic. 1. Respond. Verbum diuinum naturam humanam, neque cum omnibus, neque sine vllis defectibus ipsi connaturalibus assumpsit: fuit enim Christus comprehensor simul, & vniator, cum plenissima Dei visione, ac fruitione ex vna parte, & ex alia cum potestate, ac idoneitate merendi sibi & aliis, atque satisfaciendi pro nostris peccatis. Perfectio autem beatitudinis necessariò excludit eos defectus humanæ naturæ connaturales, quibus ipsa sibi relicta, & cum iis solis proprietatibus, quæ connaturaliter ei debentur, necessariò est misera. Condicio similiter viatoris excludit aliquas perfectiones, in quarum consecutione via eius terminatur, & quarum gratia iter peragitur; ac proinde excludit defectus illis perfectionibus oppositos.

R.P. de Esparza Curs. Theol. Tom. II.

Quia verò neque perfectiones pertinentes ad complementum beatitudinis, neque defectus, quos comprehendit status viatoris, consistunt in indiuisibili, & vtrinque plures, paucioresvè esse absolute potuerunt, alia præterea regula opus est ad discernendos, & vltimò determinandos defectus assumptos, & reiectos.

Artic. 2. Hæc autem regula est finis incarnationis, quatenus finis est iusta mediorum mensura. Finis porro specialis incarnationis, vt dictum est qu. 13. præter ipsius mysterij excellentiam, fuit remedium peccati per condignam eius satisfactionem, emendationem, & illuminationem mortalium. Ad hunc autem finem nullus imprimis defectus sanctitatis, aut scientiæ fuit in Christo necessarius; quin imò fuit necessaria summa quoad vtramque perfectio. Primum enim, qui vult alios emundare à peccato, debet ipse quam longissime ab eo remoueri. Quapropter non solum nullum fuit in Christo peccatum, nullaue peccandi potentia proxima, vt dictum nuper est; verum neque fuit quicquam eorum; quæ vel perducunt ad peccatum, vel non nisi ad peccatum consequuntur: ac proinde non fuit in Christo fomes peccati, qui nihil est aliud, quam inordinata inclinatio ad ea, quæ legi Dei, & rationi superiori aduersantur; nec potuit aliqua tentatione, aut motu primò ad hæc eadem pulsari; nec etiam fuit vllus peccati reatus, cui solum is est obnoxius, qui aliquando peccauit. Similiter in intellectu Christi non modo nullus fuit error, seu falsitas, temeritas, opinio, dubitatio, aut similis alius defectus positivus; sed neque fuit vlla ignorantia, seu priuatio cognitionis ipsi debitæ secundum suam conditionem, statum, & munus. Quia huiusmodi defectus nihil iuuare poterant ad finem incarnationis; quin imò oppositæ perfectiones erant necessariae ad eam illius partem, quæ in illuminatione, & institutione generis humani, & perfecto, ac vniuersali erga illud magisterio sita erat; & præterea, vt voluntas optimè, ac opportunè operetur circa omnia, & singula, & pro omnibus, ac singulis, vti decebat Christum operari, oportet intellectum esse de omnibus, & singulis plenissime instructum.

Artic. 3. Assumpta igitur imprimis fuit passibilitas ex parte corporis cum ea primarum, & secundarum qualitatum dispositione, ac temperamento, quod læsioni corporis, vulnerationi, & occisioni, fami, siti, aliisque huiusmodi locum daret. Quia, vt sic patetur Christus Dominus, fuit necessarium ad satisfactionem pro nostris peccatis; siquidem de ratione satisfactionis est, vt sit opus pœnale, ac molestum satisfaciendi. Quia verò satisfactio Christi fuit vniuersalis pro toto humano genere, & exhibita pro illo est principaliter quatenus infecto per peccatum originale; atque satisfactio vnius pro alio tunc fit conuenientissimo modo, cum satisfaciens in se suscipit eas passionēs, quibus suberat peccator ratione peccati; propterea Christus Dominus suscepit eos omnes defectus corporales constitutiuos passibilitatis, qui sunt omnibus hominibus communes, & ratione peccati originalis vniuersaliter, ac indiscriminatim propagantur, iuxta illud Isa. *Verò languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portauit*. Eos verò defectus, qui quibusdam solum insunt, vel ex defectu virtutis generantis, vel ex vitio, ac abusu patientium illos, nequaquam assumpsit; Quia Christus causam suæ generationis dispositiuam, & effectricem habuit perfectissimum Spiritum sanctum, nulloque voluntario vitio, ac abusu laborauit.

Art. 4. Rursus quia passionēs corporales, seu læsiones meritoriae, & satisfactoriæ esse non possunt, nisi sensus earum ad animam vsque pertingat; idè etiam ex parte animæ assumpta est capacitas sentiendi do-

lorem prouenientem ex corporis laſione, ex qua de facto dolor etiam in animam redundauit, vt liquet ex memorato Iſaie testimonio. Ad hoc autem neceſſe fuit animam operari dependenter à ſenſu, & phantasia, atque mediantibus iſtis notitiam experimentalem cauſatiuum doloris de nouo acquirere laſione corporis per ſenſum tactus percepta de præſenti, & inde tranſmiſſa notitia intellectuali. Quia verò eadem eſt ratio de triſtitia circa quoduis nociuum, quatenus interiùs apprehenſum ratione, vel imaginatione, quæ eſt de dolore circa nociuum tactus, vt perceptum eodem tactu, propterea fuit in Chriſto etiam triſtitia, iuxta illud Matt. 26. 38. *Cepit contriſtari, & maſtus eſſe: & Triſtis eſt anima mea uſque ad mortem.* Ratione eiſdem dependentiæ intellectus à ſenſu admittitur in Chriſto admiratio, non quidem fundata in abſoluta circa cauſam alicuius euentus ignorantia ſecundum omnem cognitionem, vel in noua ſimiliter eiſdem euentus notitia, vel in magnitudine rei comparatione Chriſti, ſed fundata in noua experimentali, ſeu acquiſita cognitione rei inſolite, & magnæ comparatione aliorum. Atque huiuſmodi eſt ex ſenſu D. Thomæ quæſt. 15. art. 8. aliorumque communi, admiratio de fide Centurionis, quæ habetur Matth. 8. 10. licet eam aliter exponat Auguſtinus epiſt. 101. Admittenda demum eſt in Chriſto, quæ ad triſtitiam connaturaliter conſequitur, paſſio iræ, non illius, quæ inclinatur ad vindictam contra ordinem rationis, ſed eiſ, quæ illam quærit iuxta ordinem iuſtitie, & dicitur ira per zelum.

Artic. 5. Ab iſta potiffimum poſtrema paſſione; ſed & à cæteris vniuerſim adſcriptis Chriſto Domino, excludendæ ſunt reſpectu iſtius tres imperfectiones cæteris hominibus communes. Prima eſt ex parte obiecti, quia eiſmodi paſſiones habent in nobis vim inclinandi promiſcûe ad honeſta, & inhoneſta, in Chriſto autem nulla potuit eſſe inclinatio ad inhoneſtum, vt dictum eſt. Secunda ex parte principij; quia eadem paſſione ſæpè in nobis ſunt motus primo primi præuenientes iudicium, & deliberationem rationis, quod in Chriſto non accidit. Quia, vt dicit Auguſtinus lib. 14. de Ciuit. cap. 9. propè medium: *Hos motus certa diſpenſationis gratia ita, cùm voluit, Chriſtus ſuſcipit animo humano, ſicut cùm voluit, factus eſt homo.* Tertia ex parte effectus; quia motus paſſionum in nobis, ſiue excitati ſunt præeunte iudicio rationis, ſiue illud præueniendo, ſemper habent vim pertrahendi poſt ſe rationem, eamque perturbant; ac impediunt; quominùs tranquille, & perfectè attendat ad rationes æternas, aliaque obiecta. Nec ſiſtunt in appetitu præciſè ſenſitiuo. Quod ſimiliter non euenit in Chriſto; in quo nimirum ſemper ratio manſit expedita ad omnia conſideranda, & exequenda, propter excellens, & perfectum dominium partis ſuperioris ſupra inferiorem, quàm hæc illi vllatenùs dominaretur. Quod diſcrimen ſolet communiter ſignificari dicendo; motus eiſmodi extitiſſe in Chriſto per propaſſionem; in nobis verò per paſſionem perfectam in ratione talis. Conſtat igitur ex his, & ſine quibus, & qualibus defectibus aſſumpta fuerit à Verbo natura humana.

Ad 1. Non eſt Verbum diuinum omnis perfectio formaliter, & proximè reſpectu humanitatis, ſed tantum eminenter, ac remotè. Vnde cum eiſ vniõne ad humanitatem conſiſtere potuit aliquis in eadem defectus perfectionis formalis, & proximæ.

Ad 2. Habuit quidem Chriſtus in ſummo gradu beatitudinem, & gratiam, quoad ſubſtantiam, & eſſentialem eiſ conceptum; non tamen quoad omnem accidentalem, & extenſiuam eiſ perfectionem. Vnde ſimul fuit in termino, & in via reſpectu diuerſorum bonorum, felix ſimpliciter, ſimulque miſer

ſecundum quid, & accidentaliter. Definitio autem illa eſt de beatitudine accidentaliter etiam, ac integraliter completa.

Ad 3. Eos defectus, qui in nos deſcendunt ex peccato originali, aſſumpſit Verbum diuinum ex nimia erga nos dilectione. Quia de cauſa tales defectus non dicuntur contracti à Chriſto quaſi ex neceſſitate ob peccatum proprium, ſed ſuſcepti ex libera electione.

Ad 4. Ex plena animi perfectione, quoad ſummam coniunctionem cum ſummo bono per intellectum, & voluntatem redundat ex natura rei plena quoque perfectio corporis, & inferiorum animæ virium. Sed ſupernaturaliter impedita eſt hæc redemptio ex certæ diſpenſationis gratia, vt dictum eſt ex eodem Auguſtino.

Q V Æ S T I O XXXII.

Vtrum Chriſto impositum fuerit, vel potuerit imponi præceptum comminatorium culpa, & pena?

Videtur impositum fuiſſe. 1. Quia Ioan. 10. 18. dicit Chriſtus Dominus: *Hoc mandatum accepi à Patre meo: & 14. 31. Sicut mandatum dedit mihi Pater ſic facio.* Mandatum autem ſecundum propriam, & communem ſignificationem includit in ſe comminationem pænæ, & culpæ, ſi ſecus fiat; Nec verba ſcripturæ licet detorquere à proprietate ſuæ ſignificationis abſque fundamento aliquo inſuperabili, quale in præſenti nullum eſt.

2. Imposita fuere Chriſto præcepta eiſdem rationis cum iis, quæ nobis imponuntur. Quod indicat apertè ea vniſormis comparatio, quæ habetur Ioan. 15. 10. *Si præcepta mea ſeruaueritis, manebitis in dilectione mea; ſicut, & ego Patris mei præcepta ſeruauis, & maneo in eiſ dilectione.* Eodem pertinet illa Antithetiſis ad Rom. 5. 19. *Sicut per vnius inobedientiam peccatores conſtituti ſunt multi; ita per vnius obediẽtionem iuſti conſtituentur multi.* In quibus locis eadem periodus, præſertim comparatiua, eandem vocem non niſi abſurdè, ac inidoneè ſub diuerſa ſignificatione uſurparer, nec ſatis vigeret pro ſcopo ſuo. Præcepta autem, quæ nobis imponuntur, ſunt comminatoria pænæ, & culpæ; & inobediẽtia Adami fuit contraria præcepto eiſdem generis. Ergò, & præcepta Chriſto imposita fuere comminatoria pænæ, & culpæ, & eorum obediẽtia ab vtroque hoc malo ipſum præſeruauit.

3. Præceptum, & lex per hoc præciſè differunt à conſilio, vt docet Suarez lib. 3. de legibus cap. 22. & 36. & communiter alij; Quia obligant in conſcientia ſub peccato, quod eſt eſſentialiter inductiuum pænæ. Ergò ſi Chriſtus obligati in conſcientia ſub culpa, & pœna nullatenùs potuiſſet, ſolius reiſpæ conſilij capax fuiſſet. Conſilium autem, aut nullo pacto, aut nonniſi latiffimè, ac improprie præceptum dici poteſt, aut lex. Ergò testimonia adducta de præceptis Chriſti, & illud aliud ad eundem pertinens ex pſalm. 39. 9. *Deus meus, volui, & legem tuam in medio cordis mei,* vel prorsus redderentur falſa, vel improprie accipienda forent ex eadem ſuppoſitione. Vtrumlibet autem eſt abſurdum. Similis ponderatio cadit in testimonia de obediẽtia Chriſti, quia obediẽtia proprie talis dicitur tantum reſpectu præcepti, & legis proprie talis.

4. Suberat Chriſtus præceptis legis naturalis, ſubſeque modò: erat enim ipſi illicitum, & modò eſt, non minus quàm nobis odiſſe Deum, peierare, dehonore